

# MĀCĪBU STUNDA KĀ RADOŠĀS DOMAS TELPA

23.10.2025

Irīna Krivošejeva



# KAS IR RADOŠUMS?

Vai Jūs esat radošs skolotājs?

Are You a Creative Teacher?

<https://www.youtube.com/watch?v=Q-DbJ4M81eQ>

# RADOŠUMA ETIMOLOĢIJA

Angļu vārds radošums nāk no latīņu valodas termina creare, “rādīt, izgatavot” (vēsturiski tika rezervēts Dieviem). Tā mūsdienu nozīme kā cilvēka radīšanas akts parādījās tikai apgaismības laikā, tāpēc dažreiz to attēlo kā spuldzi.



# KO MĒS SAUCAM PAR RADOŠUMU?

Radošums ir parādība, kurā rodas kaut kas jauns (ORIGINAL) un kaut kā vērtīgs (WORTHWHILE). Izveidotais priekšmets var būt nemateriāls (piemēram, ideja, zinātniska teorija, mūzikas kompozīcija vai joks) vai fizisks objekts (piemēram, izgudrojums, iespiests literārs darbs vai glezna).

Source:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Creativity>



# RADOŠS SKOLOTĀJS IR TAS, KURŠ:

- **meklē jaunus ceļus** uz mācīšanos, neapmierinās tikai ar gataviem risinājumiem;
- **pielāgojas skolēniem**, situācijai un laikam;
- **rada vidi**, kur skolēni drīkst kļūdīties, eksperimentēt un domāt;
- **redz iespēju tur, kur citi redz problēmu.**

# RADOŠA SKOLOTĀJA ĪPAŠĪBAS

- **Atvērtība jaunajam** – gatavība izmēģināt citādas metodes, tehnoloģijas, aktivitātes.
- **Elastība** – spēja mainīt plānu, ja redz, ka skolēni mācās citādi nekā paredzēts.
- **Empātija** – izpratne par skolēnu vajadzībām, emocijām un interesēm.
- **Iztēle un drosme** – nebaidās būt oriģināls, jokot, pārsteigt, improvizēt.
- **Entuziasms** – “aizrauj ar savu aizrautību”; skolēni jūt, ka viņam pašam patīk tas, ko viņš māca.
- **Spēja iedvesmot** – liek skolēniem noticēt sev un savām idejām.
- **Reflektēšana** – regulāri domā par savu darbu un meklē, kā uzlabot procesu.
- **Sadarbība** – radošs skolotājs nebaidās dalīties idejās, mācīties no kolēģiem, sadarboties ar skolēniem.

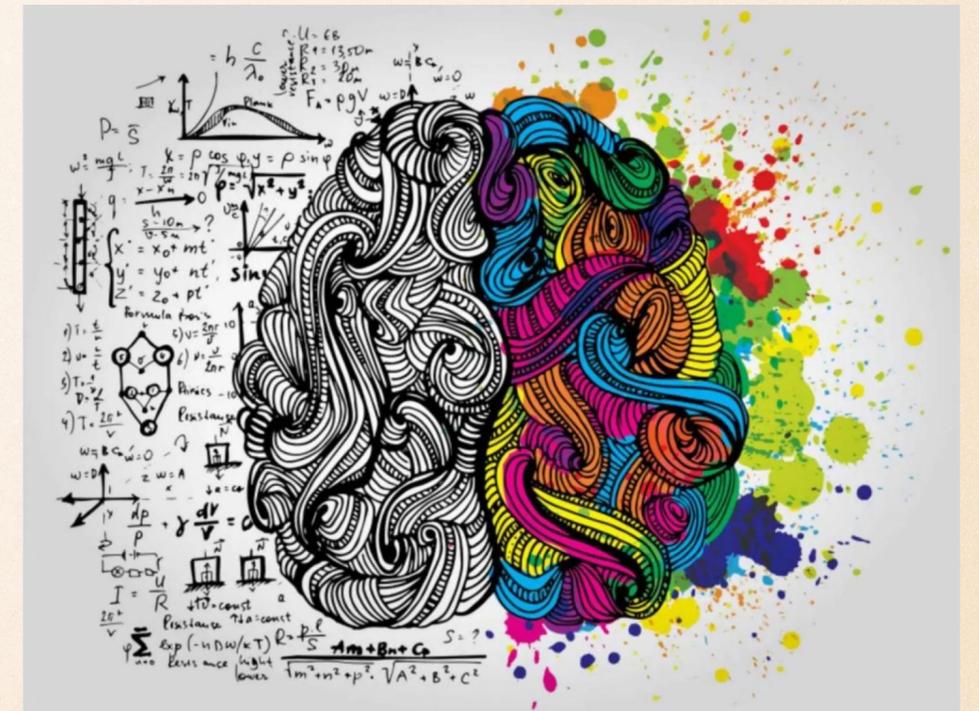
Vai Jūs esat radošs skolotājs?

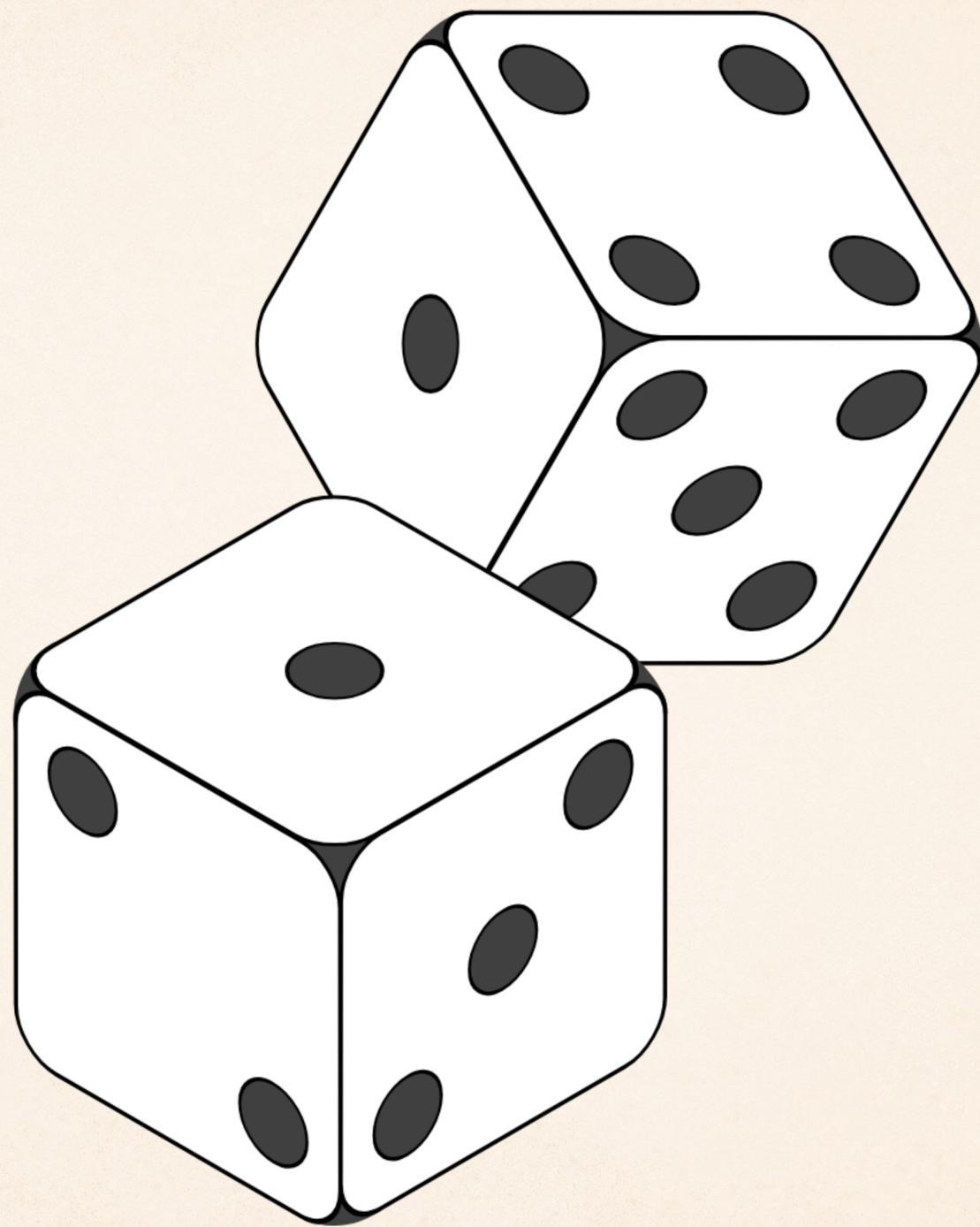
Are You a Creative Teacher?

# JĀ, MĒS VISI VARAM BŪT RADOŠI!!!

Radošumu var iemācīties un attīstīt!

Nav cilvēku BEZ RADOŠUMA, bet ir cilvēki ar BLOKĒTU RADOŠUMU.





 Metamo kauliņu izmantošana valodas stundās ir lielisks veids, kā **pievienot spēles elementu, veicināt radošumu un aktivizēt skolēnus.**

Kauliņi rada nejaušību, kas rosina iztēli un ļauj skolēniem brīvi kombinēt vārdus, situācijas un valodas struktūras.

# GRAMMAR ROLL

 **Mērķis:** nostiprināt gramatikas formas caur radošiem teikumiem.

## **Norise:**

- Katram skaitlim ir noteikts uzdevums vai laiks.
  - 1 – Present Simple
  - 2 – Past Simple
  - 3 – Present Continuous
  - 4 – Future Simple
  - 5 – Past Perfect
  - 6 – Present Perfect Continuous
- Skolēni met kauliņu un izveido teikumu, izmantojot šo formu.
- Papildus var pievienot otru kauliņu ar tēmu (*school, travel, friendship, food*).

## **Piemērs:**

Met 3 (Present Continuous) + “travel” → *“I am travelling around Japan with my best friend.”*

# CONVERSATION DICE

 **Mērķis:** trenēt dialogu veidošanu un spontānu runu.

## **Norise:**

- Katrs skaitlis nozīmē jautājuma tipu vai toni:
  - 1 – Ask for advice
  - 2 – Give opinion
  - 3 – Complain about something
  - 4 – Make a suggestion
  - 5 – Agree or disagree
  - 6 – Express surprise
- Skolēni pāros met kauliņu un runā par konkrētu tēmu (piem., “school”, “technology”, “weekend”).

## **Piemērs:**

Tēma: “Travel” → uzmet 3 → viens saka:

*"I didn't like the hotel at all!"*

Otrs reaģē. Dialogs turpinās brīvi un radoši.

# DIALOGUE ACTIVITY

Lasot vienu un to pašu tekstu **dažādās situācijās**, skolēni mācās, kā **konteksts maina nozīmi, toni un ķermeņa valodu**.

1 - A is a very famous person. B is not a famous person.

2 - A is very shy and has never spoken to B before.

3 - A and B are married. They had a very big argument 3 hours ago and this is the first time they have spoken since then.

4 - **A** un **B** ir gados veci cilvēki, kas runā nesteidzīgi, ar maigumu un humoru.

5 - **A** un **B** ir slepenie aģenti, kas izmanto kodētus izteicienus. "Cinema" patiesībā nozīmē "meeting place".

6 - Divi draugi, kas vienmēr jokojas. Viņi runā rotaļīgi, pārspīlējot reakcijas un izmantojot humoru.

A: Do you want to go to the cinema tonight?

B: Tonight?

A: If you're not doing anything else.

B: No. I'm not doing anything else.

A: How about it then?

B: OK, then. If you like.

## **Dialogue 2: “The Coffee Invitation”**

**A:** Hi! Are you free after work?

**B:** Hmm... maybe. Why?

**A:** I thought we could grab a coffee together.

**B:** Coffee? With you?

**A:** Yes, unless you've got better plans.

**B:** No, no... coffee sounds nice.

### **Possible role variations (for students to act out creatively):**

- 1. Old friends meeting after years apart** – emotional, warm, slightly shy.
- 2. Work colleagues, one secretly likes the other** – awkward, hesitant tone.
- 3. A journalist and a celebrity** – polite, formal, with a touch of distance.
- 4. Two detectives planning a secret meeting** – serious, mysterious tone.
- 5. Teenagers after a disagreement** – a bit sarcastic or defensive.
- 6. Two neighbours who don't really get along** – overly polite but tense.

# CREATIVE WRITING DICE

Dice 1	Dice 2	Dice 3	
Person	Place	Mood	
a pirate	a desert island	excited	1
a teacher	a haunted house	nervous	2
a robot	a classroom	curious	3
a cat	a spaceship	angry	4
a detective	a restaurant	confused	5
a ghost	a city park	happy	6

**Mērķis:** iedvesmot rakstīšanu ar nejaušiem elementiem.  
Skolēni met trīs reizes un raksta īsu stāstu ar šiem elementiem.

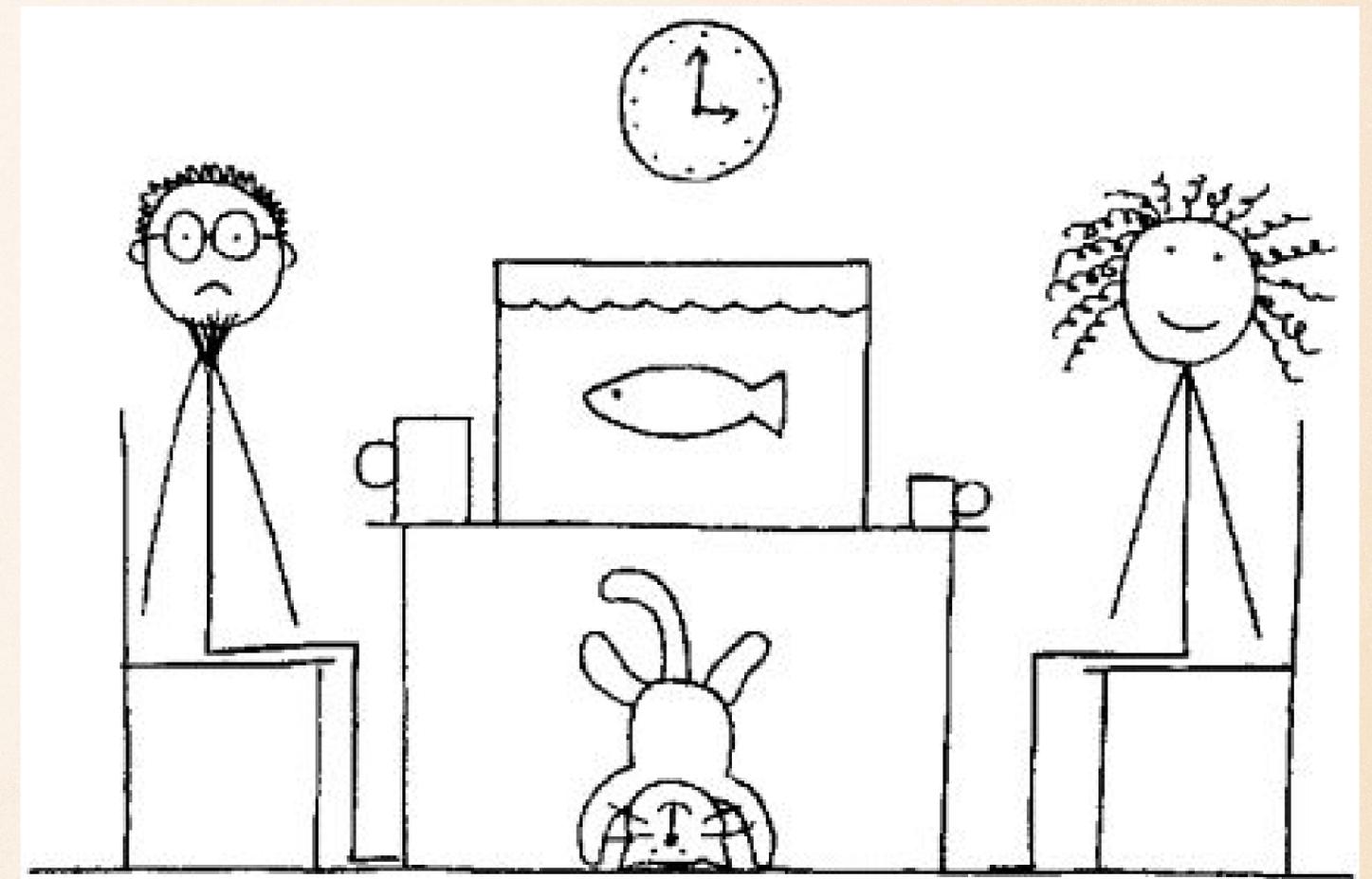
**Piemērs:** A robot + classroom + curious → "A curious robot tried to teach math."



# IDEJAS:

- **My Identity Plate**
- **The World on a Plate**
- **Menu Challenge**
- **Story Spinner**
- **Emotion Faces**
- **Grammar Plate**

# PICTURE DICTATION





**Apraksti fotoattēlu**

**Uzraksti 5 jautājumus**

**Sniedz atbildes uz jautājumiem**

Kā viņus sauc?

Ko viņi darīs rīt?

Kā zilonis tika pie sešām kājām?

Kā viņi iepazinās?

Labākais notikums, kas līdz šim notika viņu dzīvē?

# STĀSTU KAULIŅI

<https://davebirss.com/storydice/9dice.htm>



Just for fun

Story Cubes (real or virtual)  
Use for creative writing  
activities, warm-ups, story  
telling, or... What else?



# WHEEL OF NAMES



“**Wheel of Names**” jeb **vārdu rats** ir vienkāršs, bet ļoti radošs rīks, kas var pārvērst jebkuru svešvalodas stundu par **spēli, izaicinājumu vai pārsteigumu**.

Tas ne tikai ieinteresē skolēnus, bet arī veicina **spontānu runu, vārdu krājuma lietojumu un elastīgu domāšanu**.

## Runā 30 sekundes par tēmu

- Ratā ievadi tēmas vārdus: *school, travel, hobbies, food, family, dreams...*
- Skolēns griež ratu un **runā 30 sekundes** par šo tēmu bez apstāšanās.  
**Variācija:** grupas sacensība – kurš noturas visilgāk bez pauzes vai atkārtotības.

## Vārda izaicinājums

- Ratā ievadi atslēgvārdus no tēmas (piem., *environment, friendship, sports, inventions...*).
- Kad rats apstājas, skolēnam jāsaka:
  - sinonīms / antonīms,
  - teikums ar šo vārdu,
  - vai īss skaidrojums.**Variācija:** var spēlēt komandās – par katru pareizu atbildi punkts.

## Lomu spēļu rats

- Ratā ievadi situācijas:
  - *At the airport, In a restaurant, At the doctor's, Buying a present, Lost in the city...*
- Skolēni pāros griež ratu un **izspēlē dialogu** par attiecīgo situāciju.  
**Variācija:** pievieno arī “emotion wheel” (jāizspēlē ar noteiktu emociju – angry, shy, excited, etc.).

# NODERĪGAS SAITES:

[random.org](https://www.random.org) (dice roller)

[wheelofnames.com](https://www.wheelofnames.com)

Rudenī, kad kastaņi birst un dienas kļūst īsākas, novēlu jums saglabāt **radošuma dzirksti** — to pašu, kas iededz **smaidu** skolēna acīs, kad viņš saprot, ka prot vairāk, nekā pats domāja. Lai katrs kastanis atgādina, ka mazās idejas var nest **lielus brīnumus**.



Novēlu jums drosmi turpināt **radoši domāt, just un iedvesmot!** 🗨️ ✨

